

## **Rok 1964**

*Máloktorý rok sa posledné roky začínal tak tuhou zimou, ako rok 1964.*

*Zima a mrazy, ktoré vlastne nastali už v minulom roku koncom novembra sa udržali cez celú zimu, až do príchodu jari. Mrazy v mesiaci január a február boli veľmi silné, avšak zima bola celkovo dobrá – zdravá, pričom bolo napadané dostatočné množstvo snehu, takže oziminy nevymrzli a ani ovocné stromy ne boli zimou poškodené. V mesiaci marci silné mrazy už pominuli a nastalo značné oteplenie, čo praktický znamenalo koniec zimy. Po silnej zime nastalo priaznivé obdobie jari čo dobre umožnilo prevádzať poľnohosp. práce načas, a za pomerne dobrých poveternostných podmienok.*

### **Kultúrny a politický život obce**

*Rok 1964 bol na kultúrne a politické udalosti dosť bohatý.*

*Už na začiatku roku v mesiaci január konala sa estráda ČSM, ktorú nacvičoval s. J. Pecho. Estráda mala dobrú úroveň a obyvatelia obce Lietavy hlavne mládež sa na nej pobavili. Učinkujúci členovia estrády pod vedením Jozefa Pechu sa predstavili s touto estrádou i v obci Liet. Svinna a Višňove. Kultúrny život dediny obohatila i TJ Tatran Bytčica, ktorá sa predstavila tunajšiemu obyvateľstvu v mesiaci marci divadelnou hrou: „Začínajú žiť“. Hra bola s tematikou družstevného prostredia.*

*Koncom roku 1964 s veľkým úspechom divadelný krúžok pod vedením aktívneho pracovníka v obore kultúrnej činnosti Jozefa Pechu, zahral divadelnú hru: „Juraj Dandin.“ Hra sa stretla u obecnstva s veľkým úspechom. Divadelný krúžok s uvedenou hrou sa predstavil i v susedných obciach a to: v Babkove, Ovčiarsku, Brezanoch, Liet. Svinnej, Liet. Závadke, Belej a Kunerade. Ku uvedenej hre divadelný krúžok mal vypožičané kroje a kostýmy z Martina. V spomínanej hre účinkovali: V. Brezáni, Rudolf Cech, Bohuš Gašpierik, Margita Súľovská, Margita Brezániová, Dolinajcová, Zdeno Brezáni a Štefan Grečnár. Pri nacvičovaní divadelnej hry ochotne pomáhala i Justína Pechová a František Šupej, ktorý zabezpečoval prepravu hercov a rekvizít.*

*Počas celého roku Osvetová beseda premietala celovečerné filmy hlavne v sobotu a v nedeľu.*

*Kultúrny a spoločenský život obce bol spestrený i zábavami, ktorých bolo 12. Zábavy poriadali hlavne TJ Družstevník, ČSČK, POŽIARNICI, MNV, POLOVNÍCI a BRANCI.*

Na poriadaní zábav najviac sa podieľala TJ Družstevník, ktorá v zimnej sezóne usporiadala maškarný ples, veľkonočnú zábavu, zábavu na ukončenie futbalovej súťaže a ďalšie. Fašiangové obdobie sa neobišlo bez tradičnej lopatkovej zábavy a pochovávaní basy.

Pre sústavné vzdelávanie miestnych občanov a mládeže i naďalej slúži v OB „Miestna ľudová knižnica“, ktorá je otvorená každý večer. Vede ju Jaroslav Švec. Okrem toho OB má i televízor. Na úspešne prevádzanej práci osvetovej besedy má najväčšiu zásluhu jej predseda, Mikuláš Furmánek.

Pri ZDŠ Lietava bola zriadená ľudová akadémia pre rodičov, ktorú vedie a zabezpečuje prednášajúcich, učiteľ Jozef Ďurina. Prednášky bývajú hodnotné a účasť rodičov je na nich dobrá.

Jednou z najvýznamnejších udalostí tohoto roku boli voľby do Národných výborov. Samotné voľby predchádzala predvolebná kampaň s prevedením rôznych prednášok, pohovorov a aktuálnych tém týkajúcich sa volieb. Ďalšou časťou predvolebnej kampane bolo predstavovanie kandidátov do Národných výborov.

Samostatné voľby prebiehali slávnostne už od včasných ranných hodín. Tunajšia obec v období volieb mala 1541 obyvateľov a z toho na voličských zoznamoch bolo 810 voličov. Z uvedeného počtu voličov sa volieb nezúčastnili 2 voliči, pričom ďalšie 4 hlasovacie lístky boli neplatné.

Do MNV boli zvolení títo poslanci: Jozef Pecho – predseda MNV, Jozef Brezáni – tajomník MNV.

Členovia MNV: Alexander Šupej, Jozef Šupej, Jaroslav Švec, Rafael Šupej, Rudolf Surovčík, Zdeno Surovčík, Adam Melišík, Serafín Mišár, Gašpar Minárik, Rudolf Lučančín, Melánia Janošková, Katarína Tomaščíková, Gregor Chobot, Mária Chobotová, Milan Hubočan, Pavol Gašpierik, Priska Gašpieriková, Jozef Grečnár č. 127, Jozef Grečnár č. 12, Mikuláš Furmánek, Klement Brezáni, Ignác Brezáni, Anastázia Brezhániová, Jarolín Belan a Karol Tomaščík.

Ďalšou významnou udalosťou tohoto roku boli oslavy 20. výročia Slovenského národného povstania. Pri tejto príležitosti sa v tunajšej obci konala slávnosť na ktorú si miestni obyvatelia pripomenuli udalosti pred dvadsiatich rokmi, kedy slovenský ľud so zbraňou v ruke povstal do boja proti nemeckým okupantom. I z našej obce sa mnohí občania zapojili priamo do povstania a ďalší pomáhali v oslobodzovacom boji partizánom.

Pri oslavách 20. výročia SNP, za zásluhy v povstaní boli udelené medaile týmto občanom: In memoriam – Matej Tomaščík, Viktor Grečnár, Michal Brezáni, Michal Súľovský, Matúš Dolinajec. Ďalšími vyznamenanými boli: František

Cádrik, Rudolf Tomaščík, Pavol Tomaščík, Vincent Belanec, Cyril Brezáni, Jozef Trnovec, Ján Tabačiar, Samuel Šťastný. Medzi dôležité udalosti v tomto roku patria aj oslavy 100. výročia požiarnej ochrany. Pri tejto príležitosti bola udelená bronzová medaila Františkovi Cádrikovi, ako zakladateľovi PO v našej obci. Ďalšie medaile boli udelené: Štefanovi Becíkovi ako najstaršiemu členovi Požiarnej ochrany, ktorý je i doteraz aktívny, Jozefovi Furmankovi a Adamovi Melišíkovi. Požiarna ochrana má v tomto roku 118 členov.

Osláv 100. výročia a súťaže poriadanej pri tejto príležitosti v Banskej Bystrici sa zúčastnili i požiarnici z Lietavy. Družstvo žien obsadilo v krajskej súťaži v Banskej Bystrici piate miesto spomedzi 13 družstiev. Za súťaž bola družstvu žien udelená vlajka s venovaním: „Účastníkov súťaže PO konanej na krajskom požiarnickom dni v roku 1964.“ Vlajka je vyvesená na MNV.

Veliteľkou družstva žien je Rozália Kasáková.

Spomedzi ďalších osláv konaných v tomto roku boli i oslavy: Víťazný Február, MDŽ, oslavy 19. výročia oslobodenia Lietavy, 1. máj, oslavy výročia VOSR spojené s odoslaním Štafety posolstva, mieru a priateľstva so Sovietskym sväzom.

### **Hosp. život obce**

Tunajšie JRD i v tomto roku sa úspešne rozvíjalo. Poľnohosp. práce pokiaľ to dovoľovali povetnostné podmienky boli prevedené načas. Pri zbere úrody hlavne v dobe žatvy a jesenných prác sa zapájala do práce väčšia časť obyvateľov. Vypomáhali najviac v dobe žatvy jednotlivé organizácie a to organizovaním brigád.

Úroda z poľa bola načas zobrať. JRD v roku 1964 dosiahlo tieto hosp. výsledky. Ha výnosy: pšenica 8.6, jačmeň 8.7, raž 17.1, ovos 10.5, zemiaky 78.4, repa 272.5, seno suché 30 q, slama 160 q.

Stavy hosp. zvierat v roku 1964.

Hovädzí dobytok spolu 290 kusov z toho kráv 100 kusov. Ošípané 24 kusov, z toho prasníc 22 ks. Hydina 445 ks. Z uvedených stavov hosp. zvierat je vidieť, že naše JRD je špecializované na chov hovädzieho dobytku. Dosiahnutá dojivosť v priemere na jednu kravu bola 1306 l mlieka. Priemerný denný prírastok u hov. dobytku činil 0,68 kg. Znáška vajec v priemere na jednu sliepku bola 128 ks vajec. V tomto roku bolo odovzdané 396 q mäsa, 96 123 l mlieka a 88400 ks vajec. Pracovná jednotka bola 12 Kčs.

Tržby dosiahnuté v roku: v rastlinnej výrobe: 262 656 Kčs, v živočíšnej výrobe: 633 932 Kčs.

Hosp. výsledky v tomto roku, hlavne v rastlinnej výrobe, silne ovplyvnila živelná pohroma – prietrž mračien, ktorá bola 8. júna. Zničila veľkú časť úrody. Škoda spôsobená prietržou mračien činila 55 582 Kčs, škodu nášmu JRD uhradila Štátna poisťovňa.

Prietrž mračien bola tak veľká, že za niekoľko minút potok Lietavka bol preplnený a voda sa prelievala cez cestu až do dvorov a záhrad. Výstavba objektov na JRD pokračovala i v tomto roku. JRD viedol predseda Serafín Mišár.

### **Výstavba obce**

I v tomto roku výstavba obce značne pokračovala. Pribudli ďalšie nové domky v počte 8. O hosp. a kult. rozvoji obce svedčí i finančný rozpočet MNV v Lietave na tento rok.

Príjmy spolu: 288 400 Kčs.

|                                        |              |
|----------------------------------------|--------------|
| Príjmy pozostávajú z: daní a poplatkov | 27 000 Kčs,  |
| činnosti organizácii                   | 62 000 Kčs,  |
| prídel z vyš.rozpočtu                  | 199 400 Kčs. |

|                       |             |
|-----------------------|-------------|
| Výdavky: Národ. hosp. | 2 000 Kčs   |
| školsťvo a kultúra    | 212 300 Kčs |
| doprava               | 5 000 Kčs   |
| vnútorná správa       | 66 100 Kčs  |
| a miestne hosp.       | 3 000 Kčs   |

Miestni obyvatelia, zvlášť tí, ktorí majú postavené nové domy zavádzajú si do nich vodovod a niektorí i ústredné kúrenie. Vodovod si zavádzajú buď skupinové – viacerí spolu a niektorí samostatne.

Ako služba obyvateľstvu, bola zavedená i pojazdná vesna, ktorá každý mesiac jeden, alebo dvakrát príde do našej obce.

### **Zvyky a záujmy obyvateľov**

Väčšia časť obyvateľov sú robotníci a družstevníci. Títo po príchode domov z práce sa venujú vlastným záujmom, ako je úprava rodinných domkov, dvorov a záhrad. Ďalej je to šport, poľovníctvo a kult. záujmy. Treba spomenúť poľovníkov, ktorí každoročne sa starajú o lesnú zver, prevádzajú odstrel zveri a po úspešnom odstrele poriadajú „guláš partie“. Medzi záujmy obyvateľov patrí i tipovanie na Sazke a Športke.

*V tomto roku náš občan z osady Liet. Závadka Gregor Chobot, vyhral na športke 28.000 Kčs. Zo zvyklosti najzaujímavejšie sú svadby, kŕstiny, oblievaky a šibačka na Veľkú Noc a fašiangove zvyky.*

### **Televýchova a šport**

*Najväčšiu športovú činnosť prevádzala TJ Družstevník, ZDŠ. V rámci školy bolo v priebehu roka organizované niekoľko športových podujatí. Z najroširenejších súťaží medzi žiakmi boli futbalové zápasy, hádzaná, preteky v lyžovaní, hokej a ľahká atletika. Súťaž sa konala v rámci triedy, medzitriedna súťaž a súťaž medzi školami.*

*TJ Družstevník je zapojená do II. futbalovej triedy v okrese. Najväčší záujem u obyvateľov a hlavne mládeže javí sa o futbal.*

*V súťaži za rok 1963/64 umiestnila sa TJ Lietava na 10. mieste v II. triede v rámci okresu.*

*V novorozohratej súťaži ročník 64/65 umiestnila sa TJ Družstevník v jesennej časti súťaže taktiež na 10. mieste. V letnej prestávke poriadala TJ futbalový turnaj na ktorom sa zúčastnili mužstvá TJ Bytčica, Bánová, Podhorie a Lietava. O futbalový turnaj bol veľký záujem zo strany fanúškov i z iných obcí. Turnaj mal veľmi dobrú úroveň a po veľkých bojoch obsadila prvé miesto TJ Bytčica a vyhrala pohár. TJ Lietava sa v tomto roku zúčastnila i ďalších futbalových turnajov, ktoré poriadali okolité obce. Na turnaji v Podhorí, kde boli zastúpené silné futbalové mužstvá, zvíťazila Lietava a tým získala i pohár víťazstva.*

*Na turnaji v Liet. Svinnej a Turí obsadili naši futbalisti druhé miesto.*

*Úspechy dosiahnuté na futbalových turnajoch, ako aj umiestnení v súťaži, svedčia o dobrej práci miestneho futbalového oddielu a všetkých hráčov. Do súťaže v ročníku 64/65 bol prihlásený aj dorast do okresnej súťaže 3. triedy.*

*Dorastenci sa umiestnili v jesennej časti súťaže na druhom mieste.*

*Rok 1964 bol bohatý na rôzne podujatia. Všetky udalosti, ktoré sa počas roku vyskytli miestni obyvatelia prijímali tak, ako ich život a doba prinášali.*